

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Združenje Slovencev“.

Pod tem naslovom čitali smo pretekle dni v par slovenskih listih članek, ki na široko razpeljuje ta velevažni tema in tudi navaja neko zdravilo proti razcepljenju Slovencev. Ker smo zares vsi rodoljubi jedne misli, da je največja nesreča za Slovence, da so tako razcepljeni, pečali bi se bili takoj z omenjenim člankom, da neso prišli vmes slavnostni dnevi, ki so zavzeli vso našo pozornost, vse naše delovanje.

Sedaj pa, ko smo si nekoliko oddahnili od radosti in truda slavnostnih dnij, hočemo vendar bolj na drobno ogledati si omenjeni članek, ako ne iz drugega vzroka, vsaj za tega delj, da se ne poréče: „Qui tacet, consentire videtur.“ In to bi nam ne bilo ljubo, kajti s projektom, ki ga je pred nas postavil pisec članka „Združenje Slovencev“, ne moremo in ne smemo soglasiti, ako nam je sploh kaj do našega razvoja in obstanka.

Tudi treba zavrniti nekatere neistinitosti in krive nazore, s katerimi gospod pisec ni bil ravno skop.

Pečati se nam je s tem člankom tudi zaradi tega, ker pisec pozivlje vse rodoljube, naj njegove misli preudarijo in prerešetajo, vsak po svojih nazorih in skušnjah.

To hočemo tedaj storiti, a ne po svojih nazorih in skušnjah, temveč z obče-slovenskega stališča.

Iz omenjenega članka vidno je pred vsem, da je pisec polu najboljše volje, a da mu bojazen pred pretečo germanizacijo kali vid in potrebno hladnokrvnost, ker bi že danes rad izpeljano in dovršeno imel, kar se nam je stoprv v bodočnosti nadejati. Pa da se pečamo podrobneje z razpeljavami omenjenega članka!

Istinit je stavek: „Vsi zgodovinski ugovori in

lokalne mržnje proti združenju Slovencev — so le prazni predsodki, oziroma zgodovinske krivice.“ A ravno zaradi tega še ni treba ideje zjedinenja Slovencev razkrožiti na naše narodne ladije. Tudi ne treba poudarjati antipatije mej Štajerci, Kranjci in Korošci, ker dan za dnevom bolj gine in je sploh pri nobenem razumniku, niti mej maso naroda več najti ni. Narodna ideja prošnila je že vse kroge tako silno, da separatizmu ni več mesta, masa naroda izrekla se je že tolikrat za zjedinjeno Slovenijo, proglasila jo soglasno našim političnim programom, da bi nikdar ne bili pričakovali, da bode kdo začel pisati proti temu programu, češ, ker še do sedaj nismo dosegli tega smotra, je ideja „zjedinjene Slovenije“ sploh neizvršljiva. Naj bi se vendar pomislilo, predno se kaj takega pošje v svet, da se Rim tudi ni v jednom dnevu sezidal, da smo pa Slovenci, ako v zadnjih letih tudi nismo dosegli vsega, kar nam je na srcu, vendar prav lepo napredovali.

Namestu, da bi vztrajno in dosledno zastavili vse sile v dosegu krasnega smotra, pa postaviti zopet nov projekt pred slovenski svet, in celo tak projekt, ki bi mahoma uničil vse naše dosedanje pridobitve! Ne moremo pomagati, a tak projekt spada že mej politično lahkomišelnost, Nemec bi morebiti celó rekel „Projektmacherei“.

Pa čujmo, zakaj se piscu ideja zjedinjene Slovenije zdi neizvršljiva. „Prvič, ker bi ta nasvet trčil ob nasprotje nemških Štajercev, Korošcev in primorskih Lahov in morda tudi Hrvatov; drugič pa, ker naravnost nasprotuje politiki Čehov, ki se opirajo na zgodovinsko pravo in nikoli ne bodo podpirali take politike, po kateri bi tudi nemški Pemci in Šlezaki dobili pravico, ločiti se od česke krone in snovati si lastne deželice. Podpore Čehov se torej v tem nemamo nadejati, brez njih pa nič ne opravimo. Strogo po narodnosti osno-

vana „Slovenija“ bila bi tudi za to nesmiselna (!), ker ne moremo iz nje izluščiti Kočevarjev, mest Celja, Maribora, Ptuja in takih otokov na slovenskih tleh.“

Taka argumentacija v slovenskem listu čita se prav čudno, za to bodi nadaljno pretresovanje odloženo za prihodnji list.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. julija.

O znanem sklepu **Dunajskega** mestnega zbora glede praznovanja dvestoletnice turškega obleganja piše „Pesti Hirap“: „V zvezi s svobodno Ogersko je Avstrija primorana svojim narodom večji dušek dati; in mej temi narodi so tudi taki, ki neso Nemci. Vlada Taafejeva daje pa tudi tem prostejše dihati in to je v očeh Dunajčanov velika pregreha. Oni slabo govoré o vsakem, kateri ni pristaš vse poteptajočemu gospodoželjstvu nemških liberalcev. Da ne bi morali praznovati spomin poljskega kralja, naredé se tako, kakor da jih čisto nič ne briga zgodovinski faktum, da jih je baš ta kralj pred dvema stoletjema rešil pogina. Slavnost, pri kateri bi se čulo ime Sobieski, bila bi v njihovih očeh koncesija za Galicijo in bi opravičevala ravnanje onega preklicanega Taafeja, kateri neče bodočnosti Avstrije staviti samo na Dunajčane in nemške centraliste, nego na vse narode širne Avstrije.“ — Za včeraj nameravan je bil velik shod meščanov, gostilničarjev v Praterji in pa društva za povzdigo večjega prometa s tujci, v katerem se naj bi posvetovalo, kako naj bi se vzlic sklepom mestnega zastopa privedla ljudska slavnost v dan 12. septembra l. l.

Komisija za dogajanje **Žumberškega** vprašanja, katera obstoji na ogersko-hrvaške strani iz zastopnikov Taray-a, dvornega svetnika Badi-novca in okrajnega načelnika Gregoriča, na avstrijske strani pa iz graščaka Savinškega in okrajnega glavarja Jagriča, sešla se bode v dan

LISTEK.

Deželna razstava v realni.

(Dalje.)

Ko ustopimo v veliko dvorano, nam pred vsemi drugimi predmeti pada v oči cesarjevi, Ljubljanskemu mestu podarjeni, po Tilgnerji na Dunaji umeteljno modelirani doprni kip na visokem stalu. To je pravi umotvor, ki nam predstavlja preljubljenega vladarja ljudomilo lice in bode trajen spomin prelepib, nepozabljivih slavnostnih dnij.

V istej vrsti pa leži na ogled tudi knjiga, katero je poklonila „Matica Slovenska“ Njegovemu Veličanstvu. Smelo izrečemo, da tako izredno krasna knjiga, kakor je Maticni „Spomenik“, še ni na Slovenskem zagledala belega dne, kajti ne gledé na bogato in namenu prikladno vsebino, s katero se tu ne moremo pečati, je oblika dovršeno lepe. Po načrtih mestnega inženirja g. Duffé-ja vezal je knjigo dvorni knjigovezec L. Groner na Dunaji in vsak, kdor si ogleda ta proizvod, bode nam pritegnil, da je pri tem delu združen izborni okus z elegantnim delom. Kaseta, v kateri se bode hranil „Spomenik“,

vredna je posebne pozornosti; v njej kaže se zmaga domačega dela, domače obrti. Po soglasnej sodbi večakov niti Dunaj kaj lepšega ne zmore. Mizarsko delo dogotovil je g. I. Mathian v Ljubljani, čudovito fine rezbarije pa g. Anton Mlakar v Ljubljani, ki je pri tej kaseti skazal se zares umetelnika. Knjiga in kaseta sta tako dovršeni, da se sme „Matica“ ponašati z njima.

Tik „Maticne“ knjige stoji darilo cesarja strelcem Ljubljanskim. To je srebrna, močno pozlačena ročka (majolika) z masivno taso. Ročka kakor tasa olupšani sta z raznimi arabeskami, prva tudi s prizori iz lovskega življenja, tasa pa ima v sredi podobno patrona lovcev, sv. Huberta z jelenom, z razpelom mej rogovoma. To je pravo cesarsko darilo!

Od teh treh predmetov, ki neso v katalogu, a razstavi v posebno diko, obrnemo se v prvo stranjsko sobo, kjer so razstavljeni starinski in kulturno-historični predmeti, počenši s številko prvo. Lepa vrsta lepih slik vidi se ob stenah, sredi sobe pa je postavljen kosten, ki je vreden zanimanja vsacega Slovence. Pod kataloga štev. 267 razstavlja je namreč naša licealna knjižnica del svojih redkostij, svojih zakladov, zbirko rokopisov in knjig in to taci, da naj si jih vsakdo, ako ne iz radovednosti ali

ukaželnosti, vsaj iz pijetete natančno ogleda. Tu je zibelka našega slovstva in dosledno našega gibanja, našega razvoja, kajti razstavljen so za nas preimennitne knjige Truberjeve, Dalmatinove, Kastelečeve, T. Chrönove, Schönlebenove, Spangenbergove, Vrameczove (kronika), Rogerijeve i. t. d. in sploh vsi proizvodi za nas toli važne reformacijske dobe v tako lepo ohranjenih izvirnikih, kakeršni so le licealni knjižnici na razpolaganje. Razen tega vidi se Vodnikova „Velika Pratika“ z Vodnikovim lastnoročno pisanim životopisom, rokopis Linhartove zgodovine Kranjske, Vodnikove „Kuharske Bukve“, Linhartova „Županova Micika“ z l. 1790 itd., vse vkupe zaklad tako dragocen, kakor bi bil z zlatom in biseri kovan. Na drugej strani vidi se lastnoročno pismo Primoža Trubarja do kranjskih stanov (lastnina semeniške knjižnice), lastnoročno pismo dto. Esslingen 10. januarja 1572, v katerem „untertheniger, dienstgeflüssener“ M. Georgius Dalmatinus — sacrum literarum in schola Tubingensi studiosus — stanovom kranjskim ponuja sloven-ki (in windischer sprache) prevod sv. pisma. Na dalje pismo Otokarja II. z leta 1270., v katerem se dovoljuje samostanu Kostanjeviškemu pobiranje desetine, pismo

24. julija v Metliki. — Prvi vzajemni deželni proračun hrvaški za l. 1884. je dovršen; budget za bivšo Krajino je povišan, vendar pa preostaje iz njenih dohodkov še 30 odstotkov za skupne potrebe.

Vnanje države.

Jeden član ruske komisije za razmotrivanje židovskega vprišanja odpotoval je po naročilu predsednika temu odseku, grofa Pahlena, v inozemstvo, da se natanko informira o civilno-pravnem stališču, kojega zavzemajo židovi v Nemčiji, Angliji in Franciji ter da sestavi o tem spomenico, v kateri se ima ozirati tudi na zgodovinsko stran tega vprašanja. Grof Pahlen sestavlja vsa protislovja v postavah, utesnujoča individualno in politično svobodo židov. On hoče z židovskimi izvedenci pregledati vse postave, v kolikor se tičejo verskih zakonov židovskih, v kolikor pa zadevajo politične pravice židov, bode jih obravnavala posebna upravna komisija. Razven tega bode poseben juridičen pododsek imel baviti se s pravnimi razmerami židov, posebno z domovno pravico, dovoljenjem trženja, s kupom in upravo nepremičnin itd. — Car vzprejel je te dni deputacijo avstrijske kolonije v Moskvi, katera mu je bila ob kronanji izročila svojo voščilno adresno.

Glede **podonavskega vprašanja** poroča „Mémom. Dipl.“, da pričakujejo zastopniki vlevlastij v Londonu prihoda novega francoskega poslanika, da bi sprožili privatno konferenco, h kateri bi se povabil tudi rumunski zastopnik knez Ghika. Na tej konferenci se bode razsojalo vprašanje o Londonskeji podonavski pogodbi ter prijaznim potom vse se odstranilo, kar daje Rumuniji sedaj povod k nezadovoljnosti in posebnemu stališču v tej zadevi. — Ob jednem pravi list, da je lord Granville izrekel željo, kmalu konferirati z novim francoskim poslanikom, ter da je zagotavljal, da bi rad v duhu spravljivosti in prijateljstva dognal vsa nerešena vprašanja.

Španski listi pišejo o vojaški zaroti, katero je odkril maršal Quesada. Ze dlje časa je baje ta maršal opazoval revolucionarne spletke in intrigue, izhajajoče od pregnanca Ruiz Zorrilla, živečega na Francoskem. Opozoril pa je vojaške kroge ekstremno federalistični shod, ki je bil meseca maja v Saragosi. Maršal Quesada nastopil je potovanje, da si ogleda garnizije ob francoski meji in pa v Navari. V mestih Calahorra in Logrono v Ebroškeji dolini dal je zapreti jednega kapitana, devet sergeantov in štiri može Savoyskega pehotnega polka zaradi revolucionarnih rovanj ter jih dejal v trdnjavo. Sicer pa je vojska in so generali udani kralju in maršal Quesada ne pripisuje temu posebnega pomena. Večina prebivalstva v severnej Španiji pa je katoliška in royalistična, torej nepristopna vsakej revolucionarne propagandi.

Dopisi.

Z Vrhnike 21. julija. [Izv. dop.] Spomin 600letnice obhajal se je tudi v našem trgu prav slovesno. Zvečer pred pomenljivim dnevom korakala je naša godba po trgu ter naznanjala z igranjem veseli praznik. Hiše odličnejih tržanov so bile primerno olepšane. Raz cerkveni stolp vihrali sta ve-

lika cesarska zastava in trobojnica. Jednake zastave izobesile so tudi druge hiše in Čitalnica. A tudi šolska mladina z učiteljstvom pripravila se je dostojno za slovesnost. Ozaljšala je šolsko poslopje, katero je za slavnostni dan naš krajni šolski svet dal prenoviti, z zelenjem in postavila pred šolo lep slavalok; posebno pa je okusno okinčala šolsko sobo, v kojoj se je imela vršiti slovesnost. Drugi dan nam je na vse zgodaj svirala domača godba budnico; o 1/2 8. uri pa smo imeli veliko sv. mašo, katere so se udeležile razne korporacije: kakor c. kr. uradi, občinski zstop, krajni šolski svet, učitelji s šolsko mladino, Čitalnica, požarna straža in kljubu nujnemu delu na polji dosta občinstva, ki je ganjenega srca poslušalo prelepo cesarsko himno, kojoj je šolska mladež — nad 300 otrok — po „Ite missa est“ navdušeno zapela.

Po sv. maši podali so se šolski otroci v šolo. Tu je gosp. predsednik krajnega šolskega sveta pozdravivši prišle goste, nagovoril otroke in jim razložil pomen slovesnosti ter končal svoj govor s trikratnim živio- in slava-klicem, katere klice so otroci in pričujoči gostje ponovili. Potem se je začelo petje raznih patrijotičnih pesnij in deklamovanje. Govori kakor tudi petje vršilo se je dostojno in je občinstvu zelo dopalo. Videle se je otrokom na obrazu, koliko da jim je na tem, da bi se vse točke obširnega vzporeda izpeljale velikemu prazniku primerno dobro in natančno. Gosp. T., velik prijatelj šoli in sploh zavzet za vse blago in lepo, podaril je pri tej priliki deklici Lenasijevi za izvrstno deklamovanje „Materina dežela in domovina“ lep dar v srebru. Slava vrlemu možu!

Po dovršenem vzporedu razdelila se je mej otroke knjižica „Habsburški rod“, katero so naši darežljivi gospodje in prijatelji šolske mladine v 300 iztisih bili naročili. Naj bode zato vsem p. n. gospodom dobrotnikom, osobito pa g. predsedniku izrečena na tem mestu srčna zahvala.

V nedeljo 15. julija pozdravila je naša šolska mladina Nj. Veličanstvo tudi na železnici nad Verdom.

Posebni odbor olepšal je v ta namen stražnico in prostor pri njej.

Ob 5. uri zjutraj zbrali so se otroci v Verdu pred g. Kotnikovo hišo praznično oblečeni, deklice v belih oblaticih s šopki v rokah. Pred odhodom pripele so se otrokom na prsi še slavnostne svinjice, dečkom podale cesarske in narodne zastave. Ob 6. uri stali smo na določenem mestu ter željno pričakovali preljubega očeta.

Ko se je dvorni vlak približal, zaorili so srčni živio- in slava-klici; zastave nagnile so se k tlam in naš mladi tambor — učenec IV. razreda — in trobentar prizadevala sta si po moči pokazati svojo izurjenost.

Nj. Veličanstvo presvetli cesar, vidno ganjen,

samostan v Kamniku (Schell de Schellenburg in so-proga), J. Hočevar in drugi. Največ predmetov. okoli 80, naklonil je razstavi g. Eduard pl. Strahl iz svoje prebogat zbirke, a vsi ti predmeti so po svojej kulturno-zgodovinski pomembi tako zanimljivi in poučni, da bode omenjenemu gospodu vsak hvalo vedel.

Mej slikami iz deželnega muzeja dopada nekaterim posebno po gospici Oblakovi zgotovljeni portrait Hladnikov, drugim pa št. 47, ki predstavlja ribji lov na Cerkniskem jezeru v prisotnosti kartuzijancev z Bistre; strokovnjakom pa so bolj po godu št. 5 do 9 in še par drugih slik od slavnih umetnikov. A vsacega oko nahaja dovolj paše, žal, da so razstavi odmerjeni le kratki dnovi in se bodo vsi ti umotvori v kratkem zopet raznesli na vse strani, na svojih skrbnih lastnikov domove.

Da se nam pa ne bode več treba vračati v to sobo, naj si vsakdo še ogleda razno muzikalno orodje, katero je razstavilo filharmonično društvo, muzej, gospa Bučarjeva, Preglova in g. Fr. Povšeta predalnik, v katerem je 862 lepih kamelij (št. 268).

(Dalje prih.)

odzdravljaj je otrokom in ljudstvu. Jednako pozdravljali smo Nj. Veličanstvo cesarja popoldne, vračajočega se ob 1/2 7. uri v Ljubljano.

Popoldne isti dan napravili so dobrotniki šolarjem še posebno veselje. Ne daleč od železne ceste v prijetnej senci pogostili so vso šolsko mladino, nad 300 otrok, s štruklji, klobasami, črešnjami, vinom in pivom.

Ganljivo je bilo videti, kako so se gospe Kotnikova, Lenarčičeva, Janžekovičeva in gospice Kotnikove po domače sukale krog bornih otrok ter jim delile jestvin. To je bil za našo mladino v istini vesel dan, ki jej ostane nepozabljiv. Da so otroci pri tem prepevali vesele pesni in se razveseljevali, ume se samo ob sebi. Le škoda, da se je veselica nekoliko pozno začela.

Po kratkem nagovoru g. predsednika in po trikratnem živio-klicu na presvetlega cesarja, podali so se otroci, polni hvaležnosti do svojih dobrotnikov, veselo prepevaje zopet k svojim starišem domov.

Vemo sicer, da velikodušnim dobrotnikom ni za hvalo, kajti sladka zavest, da so razveselili nedolžno mladino, jim je za njihovo srce zadostno plačilo. Ne moremo si vendar kaj, da bi spominjaje se izreka, da je hvaležnost Bogu in ljudem ljuba, ne objavili konečno vsem, ki so k tej veselici pripomogli, posebno pa gori omenjenim gospem in gospicam, kakor tudi gospodom najiskrenejšo zahvalo!

—v—

Iz Rudolfovega 20. julija. [Izv. dop.] Pogostem donaša „Slov. Narod“ vesti, čisto malenkostne o Celjskem, Mariborskem gimnaziji idr. — Doma, v lastni deželi imamo gimnazij, drugi na Kranjskem, ki mrgoli nedostatkov, koji ga kmalu, preje ali pozneje pokopljejo.

Velika je korist, ki jo ima Novo Mesto od svojega gimnazija. Vsaj je tu mnogo obitelij, kojim so dijaci življenja pogoj! — Želeti bi bilo torej, da bi obiskovalo naš gimnazij prav mnogo dijakov.

A stara je pritožba, da je tu premalo dijakov. Ako kedaj, na mestu je ta tožba danes in sploh zadnji čas, od kar je zavodu na čelu mož, ki ni kos svojeji nalogi.

Število dijakov za njega, vzlasti 2 leti, grozno peša, da — ako kmalu ne bo pomoči — doživimo propad našega gimnazija.

O tem se lahko prepriča vsakdo, kdor pogleda v „statistische Uebersicht der Schüler“ v zadnjem letnem poročilu.

Tu čitaš: v začetku šolskega leta prijavilo se je 179 učencev (tujci se ve da neso bili sprejeti); tekom leta izstopilo jih je 20, tako da jih ostaja koncem leta le 159. Torej dvajset jih je zapustilo gimnazij, — lepo število; preveliko, da mu ni drugje para!

Ako računimo za vsakega dijaka 150 gld. na leto, iznaša vse skupaj 3000 gld. — lepa svota, velika izguba za revno Novo Mesto.

Pa morda se ti drugo leto nadomestijo? Kaj še! Lahko vestjo rečem, da jih bo še 30 manj. Vsaj jih je samo iz 6. šole sedaj prijavilo izstop iz tega gimnazija nič manj ko 10, tako da jih pride v sedmo 4—5.

O drugih razredih višjega gimnazija ne znam nič gotovega, toliko vem, da se jih je primeroma ravno toliko grozilo, da jih Novomeški gimnazij ne vidi več. Osmi razred bo skoro že prihodnje leto zaprt, ker, kakor čujem, ostane tu le trojica; in še izmej teh pojde prej ko ne jeden v Pazin ali kam drugam. Vidno je torej, da preti propad, pogin!

Kdo je temu kriv? — Gospod ravnatelj Fischer! — Kako? O tem drugič!

Na Lužah pri Šent Juriji 16. julija. [Izv. dop.] Obhajanje 600letnice osrečilo je tudi našo gorenjsko stran z navzočnostjo presvetlega cesarja. — Dne 16. t. m. je Nj. Veličanstvo pri potovanji iz Kamnika v Kranj dospelo na Luže. — Vkljub neugodnemu vremenu prihitelo je ljudstvo iz daljnih krajev, pozdravit svojega preljubljenega vladarja.

Pri krasnem slavaloku, pri uhodu na Luže, zbrani so bili zastopniki občin, duhovščina in učitelji s šolsko mladino iz Št. Jurja, Viševka, Vogelj

in Preddvora. — Omeniti je, da se je šolska mladež Preddvorska najbolj odlikovala; vsaki deček imel je slovensko zastavico, deklice vrhu tega lepe cvetlične šopke v rokah.

Ob 12 3/4. uri popoldne naznanili so možnarji Cerkljanski, Velesovski in Viševski srečni trenutek dohoda.

Zadonelo je iz tisoč grl „živio — Bog živi našega cesarja!“ Precej, ko se je približal obilno zbranemu ljudstvu, zapela mu je najprej Preddvorska šolska mladina cesarsko pesen; pri slavlolu peli so mu učitelji, duhovščina in šolska mladina. Presvitli cesar je osrečil vse gg. župnike, občinske zastopnike in učitelje z nagovori; vprašal po stanju cerkva, polja itd. — Najbolj dopadla Mu je šolska mladež, radostno je sprejel šopek, podarjen Mu od mladenč in male šolarice.

Cesar se je, vidno zadovoljen z navdušenimi živio-klici, odpeljal — akoravno je začelo deževati — v odprtem vozu. — Po odhodu vršila se je veselica šolske mladeži Preddvorske pri g. županu, za katero so dobrotniki in prijatelji otrok zložili svoto, da so se dobro pogostili.

Mej petjem lepih slovenskih pesnij in z burnimi živio-klici je minul ta slavnostni dan, kateri bo za te kraje nepozabljiv.

Iz št. Jurija pri Kranji 19. julija. V sredo 11. julija praznovala je tukajšnja šolska mladina in ž njo vred vsa vas 600letnico. Slavnost se je pričela že prejšnji večer. Priredili smo razsvitljavo. Ta je izpala jako povoljno. Več kakor se sme pričakovati na kmetih, storilo se je tu. Odlikovalo se je posebno stanovanje gosp. župnika, šola, prodajalnica gosp. Maurerja in pošta s svojimi transparenti in pomenljivimi napisi. Narodne in cesarske zastave vihrale so iznad hiš.

Mej pričeto razsvitljavo ustopijo se domači fantje, kateri se zelo pridno v petji urijo, sredi vasi in zapojejo cesarsko himno in nekatere druge slovenske pesni, sprejete z burnimi živio.

Potem zapoje še cerkveni pevci pod vodstvom gospoda Lavtižarja cesarsko himno. Zopet zagrmje živio-klici. Umetaljni ogenj se prižge na treh krajih in razsvitljuje navdušeno množico.

V 11. dan julija se je pričela slavnost ob 9. uri. Strel topičev naznanjal je, da je prišel dan, katerega je vsakdo težko pričakoval. Pred sv. mašo blagoslovil je g. župnik št. Jursko in Lokevsko šolsko zastavo, kateri ste se omislili v spomin slavnosti, kar kaže napis na trakovih: „V spomin 600letnice združenja Kranjske z rodovino Habsburško“. Potem sledila je slovesna sv. maša.

Po maši zbrala se je šolska mladina in mnogo občinstva v okusno ozalšani šolski sobi. G. učitelj razložil je v primeren nagovoru pomen današnjemu dnevu, končevaje s trikratnimi živio-klici na našega vladarja in slavno rodovino Njegovo. Na to so sledile deklamacije, pela se je cesarska himna, razdelile so se knjižice „Habsburški rod“ mej pridne učence. To je bil prvi del slavnosti. — Z veliko večjim navdušenjem pričakovali smo onega dne, ko se bo Nj. Veličanstvo peljalo skozi našo županijo. V ponedeljek zgodaj začelo se je zbirati ljudstvo ob cesti, posebno na Lužah pri slavlolu, kjer je pričakovala Nj. Veličanstvo č. duhovščina iz št. Jurija, Preddvora, Olševka in Vogeljan in učitelji s šolsko mladino. Pri lepo s cesarskimi in narodnimi zastavami ozalšanem slavlolu pričakovali smo Nj. Veličanstva. Strel topičev zagrmje, iz bližnjih cerkev se začuje zvonjenje, približal se je zaželjeni trenutek. Krepki živio-klici zagrmje od vseh strani in cerkveni pevci iz št. Jurija v narodni noši pod vodstvom g. Lavtižarja zapoje cesarsko himno. Nj. Veličanstvo je stopilo iz voza in pozdravil Ga je vrli župan, slovenski. Cesar blagovolil je govoriti s čestitimi gospodi duhovniki, z vsemi štirimi učitelji in z nekaterimi srenjskimi odborniki. Po nepričakovano dolgem obstanku odpeljal se je proti Kranju, spremljevan z burnimi živio-klici. K koncu naj le še opomnim, da so se narodni šentjurjani s svojo narodno zastavo, katero so napravili in v nedeljo poprej slovesno blagoslovili, udeležili slovesnega sprejema cesarjevega na Lužah. (Glej dopis iz Luž).

Iz Semlča 18. julija [Izv. dop.] [600 let-nica). V sredo zjutraj ob štirih bila je budnica z godbo, katero je na svoje stroške preskrbel naš znani župan in graščak g. E. Kuralt; ob 8. uri bila je slovesna sv. maša z govorom, v katerem je gosp. katehet A. Zaman šolski mladini in mnogobrojnemu ljudstvu razkladal zasluge naših vladarjev za vero in pravico, ter sklenil z opominom, naj bodo vsi vedno iz srca udani tako pobožnemu, pravičnemu in milosrčnemu vladarju.

Po dokončanej sv. maši vršila se je šolska veselica, prirejena od občine in Čitalnice na pripravnem, cesarsko, deželno, čitalniško in šolsko zastavo in s cesarsko podobo okinčanim prostoru g. J. Šušteršiča. Le-ta kot namestnik župana pozdravil je navzočne, ter 3 krat „živio“ cesarju zaklical.

Šolarji in šolarice so, ko so se bili nekoliko z jedjo in pijačo ojačili, narekali zgodovinske odlomke patrijotičnega obsega v vezani in nevezani besedi, vrsté se s svirajočo godbo.

Drugi katehet g. J. Samide poudarjal je slavo avstr. cesarjev, pridobljeno v raznih bojih, s posebnim ozirom na križanske in turške vojske, in mladini razkladal, kako je današnja slovesnost sosebno njej namenjena, da bi tudi ona rastle, kakor na letih, tako tudi v ljubezni do presvitlih vladarjev. S spremljajočo godbo odpeli so otroci na to cesarsko pesem ter obdarjeni s 100 iztisi „Habsburški rod“ se razšli in lepa slovesnost je bila šolo končana. Popoldne ob 1/4 so cerkveni zvonovi zapeli ter s tem naznanili, da je Nj. Veličanstvo prestopilo mejo kranjske dežele. Zvečer videli smo velikanskih kresov mnogo, v vasi pa je bila razsvitljava, katero smem za naš kraj jako lepo in dovršeno imenovati; ne le, da so bila vsa okna v luči, tudi lepih lampijonov in primernih transparentov se je dokaj videlo. Na šoli so bili v transparentih presvitli cesar, cesarica, cesarjevič in cesaričina krog napisa „Živel Habsburški rod“, na občinski hiši bila je simbolična podoba Avstrije z lučicami v raznih barvah obdana, tako tudi podobe Nj. Vel. cesarja in cesarice.

Pred to hišo igrala je godba za cesarsko druge narodne pesni med ponavljajočimi se gromnimi živio klici zbranega občinstva.

Da s smodnikom nismo štedili, razume se, ker 142 krat so naši možnarji zagrmeli.

Pri sv. Pavlu v Savinskeji dolini 22. julija [Izv. dop.] Znani, med Slovenci naselivši se Hackelberg, kateri je katoliško duhovščino mnogo žalil — imenujoč jo n. pr. „Eulen Roms“, in slovensko ljudstvo, po njegovem izrazu „dumme Bauern“, več let kot „bürgermeister“ strahoval — padel je z županskega stola.

V kljub silnej agitaciji za graščaka, o katerej še danes v podrobnostih molčimo — podlegel je velikonemški baron, ter je v denašnji občinski seji bil za župana izvoljen obče spoštovani slovenski kmet g. Zagožen, a za svetovalce gg. Zanier, Potočnik, Šrajnar in Marinec, vsi naši možje.

Vender so ljudje, hvala Bogu! sprevideli, da s tuji ne gre. Za-to: Svoji k svojim! Slovenci! ne pozabite, kdo je vaš pravi prijatelj! Živio naš novi župan! Živeli zavedni odborniki narodnjaki!

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) prevzel je pokroviteljstvo društva veteranov v Idriji ter naklonil društvu 100 gold. za novo, z državnim orlom olepšano zastavo.

— (Za Štef. Kocijančičev spomenik) je nabranih 44 gold. 50 kr.

— (Dijaškemu semenišču v Trstu), ki se otvori začetkom prihodnjega šolskega leta, imenovan je ravnatelj g. Ivan Legat, profesor veronauka na gimnaziji v Trstu.

— (Deželni uradi) pričeli so se danes seliti iz redutnega poslopja nazaj v deželni dvorec. Redutna dvorana pa se pripravi za zborovanje deželnega zbora, ki se snide tekom meseca avgusta.

— (Vojaško.) V nedeljo zjutraj prišel je po železnici iz Kopra drugi batalijon domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 v Ljubljano, da se ude-

leži večjih vojaških vaj. Nastenjan je v bivšej sladkornici in po dolgem odmoru je zopet ves naš polk popolnem združen. Koncem avgusta prično se velike vojaške vaje in manevri, h katerim pride tudi 97. pešpolk iz Pulja, pa 7 pešpolk F. Z. M. v Dahlen iz Celovca, tako da bode z lovci, ki še doidejo, zbranih štirinajst batalijonov pešcev v Ljubljani, poleg njih pa še konjica in topničarji. Vaje bodo trajale do 13. septembra, potem odidejo vojaki, ki so doslužili tretje leto, na odpust.

— (Kosti Branka Radičevića) pripeljale so se v soboto v Novi Sad. Srbska vlada je s početka v ta namen namenila državno ladijo „Deligrad“, a ko je čula, da bode pri banketu druga napitnica napita knezu Črnogorskemu, oporekla je prvotno ponudbo. Slavnosti udeleži se tudi „Matica Hrvatska“, Srbsko pevsko društvo Zagrebško in veliko vnanjih zastopnikov, mej katerimi jih je mnogo prineslo v srebrnih kasetah prsti za pesnikov grob.

— (Turek — pisatelj hrvatski.) Muhamed Beg Kapetanović Ljubušak izda v kratkem hrvatsko knjigo, obsežajočo vse po njem v Bosni nabrane prislovice. Stara rodbina Kapetanovičev je sicer prestopila k izlamizmu, a ohranila svojo hrvatsko narodnost. Priimek Ljubušak ima od svojih posestev v Ljubuškem v Hercegovini.

— (Prva letošnja obiskovalca Triglavu) dospela sta 19. t. m. na vrh, in sicer dijaka Josip Korošec in Janko Kunovar. Pot je bil še s snegom pokrit in leden.

— (Toča) pobila je 19. t. m. na Krasu. Popolnem ves pridelek vzela je v Godnah, Krepljah in v Križi, tri četrtine pa v Tomaji, Pepuljah, Velikem Brdu, polovico pa v Dutovljah, Dobravljah, Mrčah, Povirji, četrtino pa v Šmarji in Žerjah. Padala je pol ure in tako obilo, da bi se je še ob 7. uri zvečer lahko nabralo cele vozove.

— (K v e t y.) ilustrovani česki, našemu „Zvonu“ podobni list, prinaša v zadnjem zvezku (za julij) prav lepo sliko našega S. Gregorčiča, z obširnim životopisom, v katerem je kratek pregled naše novejšje literature (Vodnik, Prešeren, Levstik, Jenko, Stritar) in biografija Gregorčiča, povzeta iz Zvona. Sliko napravil je po fotografiji izvrstno Jan Patočka, tekst spisal pa je Josef Kouble.

Zahvala.

Blagorodni gospod Fr. Ks. Souvan, veliki trgovec v Ljubljani in tukajšnji posestnik, je blagodušno podaril v 11. dan t. m. tukajšnji šolski mladini 100 knjižic „Habsburški rod“. Za ta lepi dar izrekam v imenu šolske mladine prisrčno zahvalo!

J. Trejar,
ravnatelj dvorazredne ljudske šole
na Bledu.

Loterijske srečke 21. julija.

V Trstu: 76, 50, 3, 2, 49.
V Linci: 77, 68, 48, 61, 5.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. julija	7. zjutraj	732.58 mm.	+17.2° C	sl. sev.	d. jas.	2.00 mm.
	2. pop.	731.54 mm.	+22.8° C	sl. jz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	733.24 mm.	+16.8° C	sl. jz.	jas.	
22. julija	7. zjutraj	734.24 mm.	+15.6° C	sl. jz.	obl.	17.50 mm.
	2. pop.	732.14 mm.	+24.0° C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	730.98 mm.	+19.4° C	brezv.	obl.	dežja.

V soboto je bilo nebo oblačno, ob 3. popoldne gromonosni oblaki in dež, zvečer se je zjasnilo. — Včeraj pa je bilo vreme zelo viharo; po noči in popoldne maj 2. in 3. uro obilo dežja, po 1/5. uri ploha, zvečer blisk, grom in gosti oblaki.

Srednja temperatura obeh dnij je znašala +18.9° in 19.7°; oziroma za 0.6° pod in za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 90 kr.
Srebrna renta	79 „ 60 „
Zlata renta	99 „ 40 „
5% marčna renta	93 „ 45 „
Akcije narodne banke	840 „ — „
Kreditne akcije	292 „ 90 „

London	120	—
Srebro	—	50 1/2
Napol.	9	64
C. kr. cekini	58	50
Nemške marke	119	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119
Državne srečke iz l. 1864	100	168
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	99
Ogrska zlata renta 6%	119	80
" 4%	88	50
" papirna renta 5%	86	95
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	171
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	106
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	221	—

Tržne cene v Ljubljani dné 21. julija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež,	4	55
Ječmen	3	90
Oves,	2	92
Ajda,	4	71
Proso,	5	69
Koruza,	5	40
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	—	94
Maslo, kilogram	—	88
Mast,	—	72
Špeh frišen	—	78
" povojen,	—	85
Surovo maslo,	—	2 1/2
Jajca, jedno	—	8
Mleko, liter	—	60
Goveje meso, kilogram	—	52
Telečje	—	62
Svinjsko	—	32
Koštrunovo	—	40
Kokoš	—	17
Golob	2	16
Seno, 100 kilogramov	1	78
Slama,	6	40
Drva, trda, 4 kv. metre	4	20
" mehka,	—	—

Poslano.

(4—21)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca boleti grkljana I proti mehurnim kataru,
kas I elastica za
probavila **(PASTILLEN)**
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

Komí,

kateri je v trgovini z mešaním blagom izurjen, dober prodajalec, lepega in značajnega obnašanja, sprejme se pri
Valentin Trevnu v Idriji.
(483—3)

Deček,

14 let star, doma na deželi, dovelj močan, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi priti v pouk h kakemu rokodelcu, naj si bo mizar, ključar ali kovač. — Kdo in od kod pove upravništvo „Slov. Naroda“.
(489—2)

Lepa prodajalnica

tik cerkve v Rečičkem trgu (v Zgornji Savinjski dolini) se koncem tekočega leta v najem odda. — Več pove
Janez Smodiš,
(479—3) posestnik na Rečici, pošta Mozirje.

Lepa hiša,

v Mengšu blizu Kamnika, zidana, z opeko krita, za vsako kupčijo pripravna, obstoječa iz 3 velikih sob, 2 kuhinj, 1 shrambo za jedila, drugo za orodje, kletjo, magacinom in blevom, vse obokano in s prizidano šupo, podom in kozolecem, lepim domačim vrtom in okoli dveh jehov njiv in travnikov, proda se za 2500 gld. — Natančneje se poizve pri posredovalnem zavodu **Florijana Rogla**, v Ljubljani, Gospodske ulice št. 7.
(499—1)

Izdatelj in odgovorni urednik **Makso Armic.**

Koleselj,

eleganten, za štiri ljudi, jako priročen, malo rabljen, proda se v ceno v Ljubljani, na Št. Jakobskem trgu št. 5.
(496—2)

Kleparski učenec

se takoj sprejme pri

F. S. Nollji,
Valvazorjev trg št. 2.
(492—2)

Prevažanje ljudi in blaga v

A M E R I K O

najbolje in najceneje pri

(238—9)

ARNOLD-u REIF-u, **Wien, I., Kolowratring,**
Pastalozigasse 1.

Št. 10.402.

(497—1)

Razglas.

Za 1882. leto je druga Anton Raabova ustanova 200 gld. na leto za oddati.

Pravico do jedne polovice te ustanove ima ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ubožna in dobro odgojena hči Ljubljanskega meščana, ki je zaročena, in sicer koj po poroki.

Prošnje, katerim je priložiti dokaze ubožtva, dobrega zadržanja in meščanstva uložé naj se do **20. avgusta t. l.** pri podpisnem mestnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 17. dan julija 1883.

Župan: Grasselli.

Hiša

z gospodarskim poslojem, v sredini mesta **Krškega** stoječa, jednonadstropna, v popolnem dobrem stanu, pripravna za katerokoli podjetje, se pod jako ugodnimi pogoji **tako prod.**

K tej hiši spada tudi nekaj zemljišča, ki se ali s hišo vred ali pa posebej prod.

Natančneje o tem zvé se v Krškem v občinskem uradu, kamor naj se tudi zadevna pismena vprašanja pošljejo.
(480—3)

Št. 4619.

(494—2)

Razglas.

Stavbe na ljudskem veselí pod Tivoli, namreč: 2 pavilona, kavarna z gostilnico, plesišče, galnica, 2 kegljišča, 1 trafika, 3 visoki mtlaji in 3 kabineti, se bodo vse skupno ali posamezno prodale.

Dotične ponudbe naj se pismeno pošljejo na željnemu odboru

do **26. julija 1883.**

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dné 20. julija 1883.

Javna zahvala.

Dolgo je bolehal moj sin na očeh in mislil sem, da bode zgubil vid. Sprosim si zdravstvene pomoči g. **dra. Jenko-ta** v Ljubljani za njega in le-ta ga je v kratkem času popolnem ozdravil, za kar g. **dru. Jenko-tu** izrekam presrečno zahvalo in tega zdravnika vsakemu, ki bo leha na očeh, najtopleje priporočam.

S spoštovanjem

Anton Kvas,
posestnik.

(487—3)

Marijinceljske

kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdočo sapo, napihnjenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pljačo, črve, zoper bolezní na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna **Gabriel Piccoli**, na dunajski cesti; lekarna **Josip Svoboda**, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna **Dom. Rizzoli**; lekarna **Josip Bergmann**. V Postojni: **Anton Leban**. V Gorici: lekarna **A. de Gironcoli**. V Ajdovščini: lekarna **Michael Guglielmo**. V Celji: lekar **J. Kupferschmid**. V Kranju: lekar **Drag. Šavnik**. V Kamniku: lekar **Josip Močnik**. V Radovljici: lekar **A. Roblek**. V Sežani: lekar **Ph. Ritschel**. V Črnomlju: lekar **Ivan Blažek**. V Škofjeli Lok: lekar **Karol Fabiani**.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: **Echte Mariazeller Magentropfen** — **Brady & Dostal** — **Apotheker**, sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavijku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima jo teh znakov istinitosti, naj se zavrzéjo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučají takoj nznajijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci.
(148—98)

„GERMANIA“

delniška zavarovalna družba za življenje v Stettinu.

Zavarovalno stanje dné 1. julija 1883: 134.430 polie z glavnico 137,147.003 gld. in 161.763 gld. letne rente.

Na novo zavarovanih je od dné 1. januarja 1883 do 1. julija 1883: 4465

oseb z. 7,145.733 gld.
Letni dohodki v premijah in obrestih l. 1882 6,117.890 „
Družbino premoženje koncem l. 1882 30.360.892 „
Pomnoženje glavnice v l. 1882 2,441.448 „
Izplačane glavnice in rente izza l. 1857 25,384.587 „

Z deležem dobička pri „Germaniji“ zavarovani, katerim se je od l. 1871 izplačalo 3,299.912 gld., deležni so od početka svojega zavarovanja skupnega dobička vsega podjetja in dobivajo dividende že po dveh letih tako, da prejemajo po dividendnem obrisu A zavarovani dividendo po razmeri same letne premije, po dividendnem obrisu B zavarovani pa po razmeri skupne svote uplačanih letnih premij. Slednji dobivajo, držeč se doslej nastavljenih 3% vkupne svote vseh uplačanih letnih premij, dividendo, ki počenja s 6% in vsako leto narašča za 3% uplačane letne premije, n. pr.:

po 10 letih	20 letih	30 letih	35 letih	40 letih
30%	60%	90%	105%	120%

Oni, ki so po obrisu B zavarovani z dosmrtnim plačevanjem premije, neso le prosti plačevanja, kadar znaša dividenda več nego 100% letne premije, nego dobivajo celo odslej rastočo dividendo v gotovini, dočim dobivajo s skrajšanim plačevanjem premije zavarovani že po uplačani zadnji premiji ono dividendo kot dosmrtno rento, katera jim pristaja z ozirom na svoto uplačanih premij. Posojila za potrebne varščine (kavcije) daje „Germania“ pri njej zavarovanim uradnikom z najugodnejšimi pogoji.
(498)

Vsako pojasnilo podajeta radovoljno in brezplačno:

Glavni zastopnik g. Karol Kauschegg in
njega namestnik g. inženir Emich.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Tuoci:
22. julija.
Pri **Stani**: Hammer z Dunaja. — **Antun** iz Gradenca. — **Božani** iz Dunaja. — **Markovič** iz Trsta.
Pri **Matiji**: Smetana z Dunaja. — **Mitri** iz Trsta. — **Rau** z Dunaja. — **Biehler**, pl. Kuh iz Pešte.
Pri **Bavarskem dvoru**: Juvancé iz Ljubljane.

Vožne liste
nemške in hemško-slovenske
prijorčea po najnižej ceni
v Ljubljani.
„NARODNA TISKARNA“